

# Podstawy kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną - course description

| General information |                                                               |
|---------------------|---------------------------------------------------------------|
| Course name         | Podstawy kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną |
| Course ID           | 12.6-WP-PSSM-PRRI                                             |
| Faculty             | <a href="#">Faculty of Social Sciences</a>                    |
| Field of study      | Special education                                             |
| Education profile   | academic                                                      |
| Level of studies    | Long-cycle studies leading to MS degree                       |
| Beginning semester  | winter term 2020/2021                                         |

| Course information  |                                                                                |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Semester            | 7                                                                              |
| ECTS credits to win | 3                                                                              |
| Course type         | obligatory                                                                     |
| Teaching language   | polish                                                                         |
| Author of syllabus  | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ</li></ul> |

| Classes forms  |                                |                            |                                |                            |                    |
|----------------|--------------------------------|----------------------------|--------------------------------|----------------------------|--------------------|
| The class form | Hours per semester (full-time) | Hours per week (full-time) | Hours per semester (part-time) | Hours per week (part-time) | Form of assignment |
| Lecture        | 15                             | 1                          | 9                              | 0,6                        | Credit with grade  |
| Class          | 30                             | 2                          | 18                             | 1,2                        | Credit with grade  |

## Aim of the course

Zapoznanie z podstawą programową pierwszego etapu kształcenia w szkole podstawowej, z celami, treściami, zasadami i metodami pracy dydaktycznej w edukacji dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Zapoznanie z istotą kształcenia zintegrowanego oraz podstawowymi pojęciami matematycznymi, przyrodniczymi, a także procesem nauki czytania, pisanie i mówienia. Poznawanie znaczenia środków dydaktycznych w edukacji dzieci, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Kształcenie umiejętności organizowania środowiska uczenia się uczniów, projektowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych w pierwszym etapie szkoły podstawowej. Rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i oceny przydatności danego postępowania metodycznego odpowiedniego w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną.

## Prerequisites

Podstawy dydaktyki ogólnej, wiedza psychologiczna o rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.

## Scope

### Wykłady

Podstawa programowa pierwszego etapu kształcenia w szkole podstawowej. Cele, treści, zasady i metody pracy dydaktycznej w edukacji dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Kształcenie zintegrowane. Znaczenia środków dydaktycznych w edukacji dzieci, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Organizowanie środowiska uczenia się uczniów, zasady projektowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych w pierwszym etapie szkoły podstawowej. Wybór i ocena przydatności danego postępowania metodycznego odpowiedniego w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną. Psychologiczne podstawy uczenia się matematyki w przedszkolu i w klasach I-III. Podstawowe pojęcia matematyczne w edukacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Fizjologiczne podstawy czytania i pisanie. Metody nauki czytania- analiza porównawcza. Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment. Wymiary wiedzy społecznej w klasach I-III: problematyka programowa a rzeczywistość społeczno-kulturowa dziecka.

### Ćwiczenia

Specyfika edukacji matematycznej w I etapie kształcenia. Ćwiczenia orientacji w schemacie ciała i w przestrzeni. Klasyfikowanie jako porządkowanie wiedzy o świecie. Szeregowanie jako wykrywanie różnic między przedmiotami. Zbiory – ustalanie równoliczności. Miara i sens mierzenia. Rytm, kompensacje, przekształcenia. Przyczyna i skutek, orientacja w czasie (dni i noce, pory roku, dni tygodnia, miesiące). Pojęcie liczby, działania matematycznego, posługiwania się dziesiętkowym systemem pozycyjnym, techniką rachunkową. Zastosowanie matematyki w życiu codziennym. Środki dydaktyczne stosowane w procesie wprowadzania dzieci w świat matematyki. Zabawy, gry i sytuacje zadaniowe w edukacji matematycznej dziecka. Trudności dzieci w uczeniu się matematyki. Gotowość do czytania i pisanie w aspekcie psychomotorycznym, słownikowo-pojęciowym, emocjonalno-motywacyjnym. Etapy nabywania umiejętności czytania i pisanie. Projektowanie zadań rozwijających umiejętność czytania ze zrozumieniem. Mówienie jako ważne zadanie w edukacji językowej. Cechy mowy dziecka, podejścia do rozwijania umiejętności mówienia jako narzędzia komunikowania się. Historyjki obrazkowe i ilustracje i ich znaczenie dla rozwoju języka i myślenia dziecka. Planowanie pracy nad ortografią. Dobór zadań. Realizacja ćwiczeń słownikowych i frazeologicznych. Projektowanie sytuacji opracowywania użytkowych form redakcyjnych. Inscenizacje w klasach 1-3. Techniki freinetowskie w kształceniu polonistycznym. Konstruowanie sytuacji edukacyjnych i zadań inicjujących aktywność badawczą dzieci. Kształtowanie pojęć przyrodniczych (las, pole, łąka, staw, ssaki, ptaki itd.). Wartość wycieczki jako formy bezpośredniego poznawania rzeczywistości: rodzaje wycieczek, planowanie i organizowanie. Przygotowanie ścieżki dydaktycznej. Możliwości realizowania edukacji ekologicznej oraz zagadnienia ochrony środowiska w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie. Dziecko jako członek rodziny: wiedza o rodzinie i sposoby jej wykorzystywania oraz poszerzania o nowe aspekty. Dziecko w relacji z osobami niepełnosprawnymi. Dziecko wobec problemów społecznych i emocjonalnych. Wiedza o Polsce i jej realizacja na lekcjach w klasach I-III (patriotyzm, tolerancja, relacje z sąsiadami). „Inny” w edukacji dzieci: rozumienie różnic kulturowych (tradycje, religie, obyczaje).

## Teaching methods

## Learning outcomes and methods of theirs verification

| Outcome description                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Outcome symbols                                        | Methods of verification                | The class form       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------|
| Potrafi: E.1I.U1. analizować podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, cele pedagogiki tych osób i jej zadania – ujęcie historyczne, koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej; określać miejsce ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i innych państwach; definiować osobowość i kompetencje nauczyciela (wychowawcy); analizować i określać potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia; uzasadniać rolę wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną; charakteryzować rolę rodziny osoby z niepełnosprawnością i analizować oraz określać systemy wsparcia społecznego; | • <a href="#">PS_U-01</a>                              | • an ongoing monitoring during classes | • Class              |
| Zna i rozumie: E.1I.W1. podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; cele, zadania, przedmiot pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną – ujęcie historyczne; koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej; miejsce ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i innych państwach; zagadnienie osobowości i zakres kompetencji nauczyciela (wychowawcy); potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia; zagadnienia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, rolę rodziny tego dziecka oraz systemy wsparcia społecznego;                                                | • <a href="#">PS_W-01</a><br>• <a href="#">PS_W-10</a> | • an evaluation test                   | • Lecture            |
| E.1I.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym; E.1I.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | • <a href="#">PS_K-06</a>                              | • a discussion                         | • Lecture<br>• Class |

## Assignment conditions

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego obejmującego treści realizowane na wykładzie i ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu. Ocena końcowa: średnia arytmetyczna uzyskanych ocen.

## Recommended reading

1. Fischer R. Uczymy jak się uczyć. WSiP, Warszawa 1999.
2. Okoń W., Wprowadzeni do dydaktyki ogółej, Wydawnictwo Akademickie "ŻAK", Warszawa 1998.
3. Gruszczyk-Kolczyńska E.,(red.),Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz edukacja matematyczna dzieci w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i w pierwszym roku szkolnej edukacji,Warszawa 2009.
4. Gruszczyk-Kolczyńska E., Dziecięca matematyka: metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych, Warszawa 2000;
5. Gruszczyk-Kolczyńska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się, Warszawa 2000.
6. Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1992.
7. Brzezińska A.(red.), Czytanie i pisanie- nowy język dziecka, WSiP, Warszawa 1987.
8. K. Kamińska, Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, WSiP, Warszawa 1999.
9. Malmquist E., Nauka czytania w szkole podstawowej, Warszawa 1987.
10. Jedut, A..A.Pleskot, Nauczanie ortografii w klasach I-III.Poradnik dla nauczyciela,Warszawa 1991.
- 11 Więckowski,R. Ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne i syntaktyczne w klasach początkowych, Warszawa 1985.
12. Jóźwicki T., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Warszawa 1984.
13. Grzybowski P., Spotkania z innymi, Kraków 2011.
14. Kruszko K., Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1997, 8
15. Nowak-Łojewska A., Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń: wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela, Zielona Góra 2011.
16. Rzeźnicka-Krupa J., Inny w edukacji..., [w:] Paradygmaty współczesnej dydaktyki, red. L. Hurlo, D. Klus-Stańska, M. Łojko, Kraków 2009.

## Further reading

1. Semadeni Z., red., Nauczanie początkowe matematyki, T. I-IV, Warszawa 1984.
2. Stucki E., Metodyka nauczania matematyki w klasach niższych, Bydgoszcz 1994
3. T,Wróbel Pismo i pisanie w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985
4. D.Klus-Stańska, M.Nowicka, Sensy i bezsensy w edukacji wczesnoszkolnej, PWN, Warszawa 2005

5. Gruszczyk-Kolczyńska E., Terapia dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki, Katowice 1997.

6. Wybrane problemy wczesnej edukacji, cz. 2, Klasy I-III, red. M. Suświłło, Olsztyn 1998.

## Notes

Modified by dr Jarosław Wagner (last modification: 16-04-2020 09:52)

Generated automatically from SylabUZ computer system